

DR. GYERGYÁK FERENC LL.M.

FŐSZERKESZTŐ

ÚJ MAGYAR KÖZIGAZGATÁS

Dr. Józsa Fábián

FŐOSZTÁLYVEZETŐ

BUDAPEST FŐVÁROS KORMÁNYHIVATALA

Dr. Józsa Fábián 1957-ben született a Bács-Kiskun megyei Hartán. Édesapja dr. Józsa Fábián jogász, édesanyja sz. Nagybányai Éva általános iskolai tanárnő, két fiatalabb testvére van, Gyula és Éva. Az általános iskolát Dunaegyházán, középiskolai tanulmányait a kecskeméti Bányai Júlia Gimnáziumban végezte. 1983-ban a szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán jogi diplomát szerzett. 1987-ben kiadványszerkesztői tanfolyamot végzett, 1999-ben közigazgatási szakvizsgát tett.

Gyermek- és fiatalkoráról így vall: „Az ismert sváb községben születtem Hartán, majd az abban az időben még túlnyomórészt szlovák ajkú lakosokból álló Dunaegyházán nevelkedtem. Mindezt a véletlen hozta így, származásomat tekintve ugyanis nem tudok arról, hogy a magyaron kívül más vér is csordogálna az ereimben. A Felvidékről kitelepített anyai nagyszüleimet helyezték el a magyar hatóságok egy tőlünk kitelepített sváb család megüresedett házába, Dunaegyházára pedig azért költöztünk, mert néhány év pusztai vezetőtanári tevékenység után itt kínálták édesanyámnak tanári munkát. Szüleim első generációs értelmiségiek voltak. Anyámnak a hivatása volt a történelem és a földrajz oktatása, apámnak ezek a tárgyak a hobbiját jelentették, mindenesetre tőlük egy nemzeti szemléletű, ugyanakkor toleráns és progresszív gondolkodásmód ragadt át rám, amit azt hiszem, másként nem is lehet elsajátítani, csak neveltetés révén.

Életem első tizennégy évében két dolog volt meghatározó: egyrészt a természet közelsége, a természetben élés lehetőségeinek a keresése, másrészt az olvasás, mint életforma, mohón fáltam a könyveket.

Középiskolás koromban is folyton olvastam és verseket írtam, mikor a kollégiumban már mindenki lefeküdt, visszamentem a tanulóba, olyankor nem zavart senki. Kecskemét ekkor pezsgő kulturális életét diákként habzsoltam, a Forrás szépirodalmi és szociográfiai folyóirat költői közül különösen Buda Ferenc volt rám nagy hatással, ugyanakkor a Katona József Színház Ruszt József főrendező által színre vitt darabjai, és a megyei művelődési házban megrendezett nagyszabású néptáncalálkozók is feledhetetlen élményt jelentettek. Már egyetemista voltam, amikor az első verseim megjelentek, a Forrás és a Tiszatáj folyóiratokban többször is publikáltam, két versantológiában szerepeltem (»A hazatérés lehetőségei«, Szeged, 1983, »Homokfűvés«, Kecskemét, 1985.)

Szeged az egyetemisták Mekkája. Amilyen kulturális, művészeti ihletések, intellektuális kihívások ott érték a szabad egyetemi polgárt, annak gazdagsága úgyszólván leírhatatlan. Joghallgató koromban ébredtem rá, hogy ez a hivatás úgyszólván mindenre alkalmassá tesz, egyszersmind mindenre (minden másra) alkalmatlanná. A politika és a közjog vonzott, ebből következően meglehetősen gyorsan világossá vált számomra, hogy sosem leszek ügyvéd, az állam szervezete és működése érdekelt, és noha a római jogot csodáltam szilárd logikai és világos fogalmi rendszere miatt, a civilizisztika összességében nem gyakorolt rám különösebb vonzerőt.”

A gimnáziumi érettségi után egy évig kazánápoló a dunaújvárosi Dunai Vasműben, majd nappali tagozatos egyetemi tanulmányainak megkezdéséig a Bács-Kiskun Megyei Illetékhivatalban adóügyi előadó. Az egyetem elvégzését követően 1983-1985 között a dunaegyházi Haladás Mg.Tsz. jogügyi előadója. 1985 óta dolgozik – kisebb megszakításokkal – a közigazgatásban:

1985–89 főelőadó, majd csoportvezető, Bács-Kiskun Megyei Tanács VB. Szervezési és Jogi Osztály;
 1989 újságíró, Bács-Kapocs független politikai hetilap, Kecskemét;
 1989–90 szociális titkár, Bács-Kiskun Megyei Tanács;
 1990–94 országgyűlési képviselő (1990-93 között az Országgyűlés Önkormányzati, Közigazgatási, Rendőrségi és Belbiztonsági Bizottságának alelnöke);
 1993–94 politikai államtitkár, Belügyminisztérium;
 1994–96 főosztályvezető, Konzumbank Rt. Kockázatkezelési Főosztály, Budapest;
 1996–99 jegyző, Budavári Önkormányzat (Budapest I. kerület);
 1999-től főosztályvezető, Közép-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatal (korábban: Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala, majd Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal), Szervezési Főosztály) – közben: 2001-2002 között megbízási jogviszony keretében nagyköveti külön tanácsadó, Magyar Köztársaság Washingtoni Nagykövetsége;
 2010–2014. a Külügyminisztériumban határozott idejű kinevezéssel I. oszt. titkári rangban külszolgálatot teljesített a Magyar Köztársaság Pretoriai Nagykövetségén;
 2014-től Budapest Főváros Kormányhivatala, előbb belső adatvédelmi felelős, majd főosztályvezető (Jogi és Koordinációs Főosztály).

Milyen meghatározó emlékei vannak ezekről az évekről? *„Első közigazgatási munkahelyem a Bács-Kiskun Megyei Illeték-hivatal volt, ahol adóigazgatási területen dolgoztam, a tekintélyes és példásan szigorú Szebellédi Mátyás hivatalvezető irányítása alatt. Az egyéni vállalkozókat abban az időben még kiskereskedőnek vagy kisiparosnak hívták, kormányrendeletek és a végrehajtásukra kiadott miniszteri rendeletek szabályozták tevékenységük kereteit és adófizetési kötelezettségüket. Később oktatóként előszeretettel hívtam fel a hallgatóim figyelmét arra, hogy már Hunyadi Mátyásnak az Országgyűlés hozzájárulását kellett kérnie ahhoz, hogy adót vehessen ki, ezt ötszáz évvel később, a létező szocializmus világában egy kormányrendelettel simán el lehetett intézni. Ezzel együtt mindig szívesen emlékszem vissza az illeték-hivatalban töltött évekre, ott sajátítottam el a hatósági ellenőrzéssel kapcsolatos tudnivalókat, értettem meg a jelentőségét, s nem utolsó sorban ott tanultam meg határozatot írni, máig érvényes tartalmi elemekkel.*

A Bács-Kiskun Megyei Tanács VB. Szervezési és Jogi Osztályán töltött évek, mint igazgatástörténeti időszak jellemzőjeként annyit említenék meg, hogy a városi községi szervekkel való kapcsolatunkat – legalábbis ügyintézői szinten – nem a hierarchiában elfoglalt hely, nem az alá-fölrendeltség jellemezte, hanem egyfajta kollegiális együttműködés, melyben mindkét oldal az optimumot igyekezett elérni. Ez minden politikai és pénzügyi (kölségvetési) korlát ellenére a legtöbbször megvalósult. Ugyanez mondható el a tárcákkal és a Minisztertanács Tanácsi Hivatalával (MTTH) fennálló kapcsolatokról. Seereiner Imrét úgy ismertem meg, mint az MTTH megyei referensét, s vele máig kiváló baráti kapcsolatban vagyok. Két nevet említenék még, Egyedi Ernőt, az osztályvezetőmet, akit a magas szintű szakmai ismeretei súlyos igazgatási problémák könnyed, elegáns kezelésére is képessé tettek, s aki valódi közösséget kovácsolt az általa vezetett szervezetből, és Metzinger Évát, aki a rendszerváltozás után a Dél-magyarországi Regionális Köztársasági Megbízott Bács-Kiskun Megyei Hivatalának vezetője, később megyei közigazgatási hivatalvezető lett, majd szakmai pályafutását Kecskemét megyei jogú város főjegyzőjeként zárta.

Kecskeméten az MDF színeiben, egyéni választókerületben választottak országgyűlési képviselővé. 1990-ben Antall József személyében egy rendkívüli adottságokkal rendelkező, európai műveltségű, elkötelezett demokrata került az ország élére, akire mint fiatal képviselő, mindig csodálattal vegyes tisztelettel tekintettem, s akinek a »csapatában« szolgálni önmagában is hatalmas megtiszteltetésnek számított. Az Önkormányzati, Közigazgatási, Rendőrségi és Belbiztonsági Bizottságban az önkormányzati törvény előkészítésekor volt alkalmam együtt dolgozni Szamel Lajos professzorral, s ekkor kerültem szoros munkakapcsolatba Verébelyi Imre egyetemi tanárral, a belügyi tárca közigazgatási államtitkárával, a törvénytervezet szakmai előkészítőjével, és munkatársaival: Kara Pállal, Szabó Lajossal, Fürcht Pállal, Virágh Rudolf-fal és Dudás Ferenc-cel.

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat jegyzőjeként – amely tisztségre Katona Tamás történész-polgármester, volt képviselőtársam, külügyi, majd miniszterelnökségi államtitkár kért fel – olyan igazgatási területekkel kellett közelebbről megismerkednem, amelyekre korábban alig-alig volt rálátásom: oktatási, kulturális igazgatás, egészségügy, környezetvédelem,

a településfejlesztéshez kapcsolódó legkülönbözőbb szakigazgatási funkciók, stb. A jegyző ebben az időben valóban a közigazgatás mindenese volt: a képviselő-testület és szervei törvényes működésének őre, az előterjesztések szakmai előkészítője, a helyi választási iroda elnöke, az önkormányzat költségvetésének összeállítója, végrehajtásának közreműködője, munkáltató, és hatósági jogkörben eljárva számtalan hatáskör címzettje. Azt hiszem az egyik legnagyobb kihívás volt a közigazgatás világában ennek a funkciónak magas színvonalon megfelelni. Persze mára ez is megváltozott. A világban semmi sem a régi...

Dr. Józsa Fábián megszerzett tudását, gyakorlati tapasztalatait egyetemi oktatóként is megosztotta. 1997-től a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Közigazgatási Jogi Tanszékén oktat, előbb, mint felkért előadó, majd mellékfoglalkozású egyetemi adjunktus; később megbízási jogviszony, 2008-tól címzetes egyetemi docens. 1999-től tagja az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság elnöke által felkért, a köztisztviselők alap- és szakvizsga, illetőleg közigazgatási versenyvizsga felkészítését és vizsgáztatását végző oktatói karnak.

„Jegyzőségem időszakában kezdtem el oktatással foglalkozni, az újjá szerveződő PPKE Közigazgatási Jogi Tanszékén. Az oktatással kapcsolatban két követelményt emelnék ki: jelentősen folyamatos kihívást (és ebből következően megfelelési kényszert) az oktatónak, és folyamatos élményt a hallgatónak. Ha az ember nem így vág neki – legyen bármilyen briliáns a szakmai tudása – nem fogja a várt eredményt elérni. (A várt eredmény elmaradását persze a vizsgáztatások során nem egyszer én is fájdalmasan megtapasztalom, noha úgy érzem, a szeminárium kínálta lehetőségek között mindent megteszek...) Az egyetemi munkához kapcsolódóan jegyzem meg, hogy a Zlinszky János professzor úrral folytatott személyes beszélgetések mély impulzusokat adtak az embernek, Kilényi Géza professzor úrral a közös felvételi vizsgáztatások, majd a közösen tartott záróvizsgák felejthetetlen élményt jelentenek, míg Tamás András professzor, korábbi tanszékvezető mellett az ember oktatóként teljes szabadságot élvezett. Mindhármójuknak nagy tisztelője vagyok.”

Rendszeresen publikál, több könyv, könyvrészlet, tanulmány, szakkikk szerzője. Publikációi közül kiemelkedik két szakkönyve: *A közigazgatás szervezete – elektronikus tananyag a köztisztviselők ügykezelői vizsgájához* (társzerző: Burszán Judit, Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ, Budapest, 2009.) és *Ket. – Kérdezz-felelek A hatósági eljárási törvény magyarázata*, (Opten Kft., Budapest, 2008. és 2009.).

A szakmán kívül szabadidejét továbbra is kitölti az irodalom és a fényképezés: *„2010 és 2014 között Dél-Afrikában dolgozva rákaptam a természetfotózásra. Feleséggel az összes létező szabadidőnket igyekeztünk a természetben tölteni. Dél-Afrika különösen gazdag természeti szépségekben, nemzeti parkjainak és más vadvédelmi területeinek (game-reserve-k, Natural Heritage Site-ok stb.) száma több százra rúg. Volt tehát hova ellátogatni, s megörökíteni a természet néhány »örök pillanatát«. Időközben az afrikai felvételekből Magyarországon már fotókiállításom is nyílt, melynek anyagát szeretném minél több helyen bemutatni. Nem csak a természet ihletett meg azonban, hanem a természetben élő nép is, egy zulu népmese feldolgozásával regényt írtam »Umzingeli, az álmodó vadász« címmel. A regény a Nimród Kiadó gondozásában jelent meg 2013-ban, s bár kereskedelmi forgalomban még ma is kapható, emellett író-olvasó találkozók keretében is lehetőséget keresek arra, hogy minél szélesebb közönséggel ismertessem meg gondolataimat és élményeimet.”*

Nős, felesége Szenáky Gyöngyi főtanácsos a Külgazdasági és Külügyminisztériumban. Két nagykorú gyermekük van, Fábián (36), Csenge (30), és öt unokájuk, Levente, Fábián, Artila, Hajnalka, Árpád.